

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 500-01/13-14/ EPA 1688-VI
Ljubljana, 12. 2. 2014

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F), oblikovala naslednje

M n e n j e

k Predlogu zakona o samozdravljenju (ZSzdr) – druga obravnava

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 15. seji 6. 2. 2014 obravnavala Predlog zakona o samozdravljenju (ZSzdr), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložil Slovenski konopljin socialni klub v imenu več kot 8.000 volivk in volivcev.

Komisija predloga zakona zaradi opozoril o nesistemsosti predlaganih določb in neustreznih posegih v že veljavno zakonodajo **ne podpira**.

Predstavnik predlagatelja je kot razloge za vložitev zakonodajne iniciative navedel ureditev pravice do gojenja zdravilnih zelišč za lastne potrebe samozdravljenja in pravice do odklonitve zdravstvenega posega na lastnem telesu oziroma pri svojih otrocih. S predlaganimi rešitvami naj bi se zagotovilo osebno nedotakljivost posameznika ter pravico do samozdravljenja, kot pozitivne učinke pa predlagatelj navaja varovanje javnega zdravja in razbremenitev zdravstvenega proračuna.

Komisija je bila seznanjena z mnenjem Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada), ki predlogu zakona nasprotuje, ker po njenem mnenju ne določa nobenih zakonskih izhodišč glede odgovornega, varnega učinkovitega in kakovostnega samozdravljenja, hkrati pa nesistemskega posega v številne že obstoječe zakone. Vlada ocenjuje, da predlog zakona ne vključuje odgovornosti posameznika glede samozdravljenja in odgovornosti »samozdravilca«, ki svoje pripravke daje v uporabo drugim osebam. Pri tem Vlada opozarja, da nepravilno samozdravljenje ogroža zdravje ljudi in posledično povečuje izdatke javnih sredstev za zdravljenje zdravstvenih zapletov, povezanih z nepravilnim samozdravljenjem. Hkrati ugotavlja, da predlog zakona posega na področja, ki jih urejajo že obstoječi predpisi (Zakon o pacientovih pravicah, Zakon o zdravilih idr.), ki na obravnavanem področju ne omejujejo človekovih pravic, kot to navaja predlagatelj zakona. Prav tako Vlada poudarja, da se že po obstoječi zakonodaji vsak posameznik lahko svobodno odloča glede zdravljenja z alternativnimi metodami zdravljenja, da dostop do čajev in čajnih

mešanic iz zdravilnih rastlin ni omejen in da gojenje zdravilnih rastlin, ki se uporabljajo v tradicionalni medicini na območju Republike Slovenije, ni prepovedano.

Komisija v zvezi s predlagano ureditvijo pravice odločanja o tem, na kakšen način in s katerimi zdravili se bo posameznik zdravil, posebej opozarja, da je v Republiki Sloveniji že od 2008 v veljavi Zakon o pacientovih pravicah, ki izrecno določa, da lahko pacient povsem samostojno odloča o sebi in svojem zdravljenju, vključno z zavrnitvijo zdravstvene oskrbe. Prav tako so jasno določene in zaščitene pravice otroka kot pacienta po 15. letu starosti, saj slednji po tej starosti lahko sam odloča o svoji zdravstveni oskrbi, do tega leta starosti pa njegovi starši. Za pravice otrok je v okviru zakonodaje ustrezno poskrbljeno, saj se v prvi vrsti vedno upošteva otrokove koristi. Vprašanje samostojnega odločanja posameznika o svojem zdravljenju je dobro in kompleksno urejeno že z obstoječo zakonodajo, zato po mnenju komisije spremembe na tem področju niso potrebne.

Komisija poudarja, da so na področju t. i. samozdravljenja v Sloveniji dostopne že številne komplementarne metode zdravljenja, ki so lahko dopolnilo šolskim medicinskim pristopom in ki lahko pomagajo lajšati določene bolezenske simptome ali pa delujejo preventivno. Razpravo o samozdravljenju kot pojmu ali sredstvu, ki lahko posamezniku služi za ohranjanje ali krepitev zdravja, komisija ocenjuje kot pomemben del zavedanja vsakega posameznika o njegovi dolžnosti za varovanje in krepitev zdravja. Kljub temu je v zvezi z vprašanjem samozdravljenja na način, kot je predlagano z zakonom, treba upoštevati ne zgolj pravice posameznika, ampak tudi vpliv njegovih odločitev na javno zdravje, še zlasti v primeru resnih, posebej nalezljivih bolezenskih stanj, ki lahko vplivajo tudi na zdravje drugih ljudi.

Kar se tiče poseganja v pravice otrok, komisija podpira obstoječe zakonske ureditve v različnih zakonih, z vidika (so)odgovornosti za zdravje ostalih otrok in ljudi pa se je v razpravi dotaknila tudi urejanja možnosti odločitev staršev glede cepljenja otrok proti nevarnim otroškim boleznim, ki ga ureja Zakon o nalezljivih boleznih. Predlog zakona bi namreč na to področje po oceni komisije neustrezno posegel z vsebino 6. člena in s tem kršil 2. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter 4. člen Zakona o nalezljivih boleznih.

Komisija glede na obstoječo zakonodajo ugotavlja, da predlog zakona v več primerih posega v že obstoječe zakone in to na način, ki bi v primeru njegovega sprejema povzročil nepreglednost celotne ureditve pravic posameznika glede zdravljenja in ogrožanja pravice drugih do zdravja. Komisija zato ocenjuje, da predlog zakona ne prinaša dodane vrednosti ali nadgradnje pravic z vidika povečanja možnosti samoodločanja posameznika glede njegovega zdravljenja, v določeni meri pa bi lahko negativno vplival na obstoječi sistem skrbi za javno zdravje.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Peter Požun.

Sekretarka komisije
Nuša Zupanec, l. r.

Predsednik komisije
mag. Peter Požun, l. r.